Niezwykłe śmieci

Co zrobić z popsutym żelazkiem, starym monitorem czy ze spaloną suszarką do włosów? Ten problem dotyka każdego z nas. Tylko gdzie je oddać, aby nie zatruć środowiska i nie złamać prawa?

HTTP://ELEKTROSMIECI.PL/

Od 29 lipca 2005 roku obowiązuje w Polsce ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W myśl ustawy „elektrośmieci" (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) muszą posiadać znaczek przedstawiający przekreślony kosz, oznaczający, że zużyty sprzęt nie należy wyrzucać do kosza. Należy go składować w odpowiednio przystosowanych do tego celu miejscach lub oddać do sklepu przy zakupie nowego. Elektrośmieci trafiają do recyklera, którego zadaniem jest unieszkodliwienie substancji szkodliwych oraz pozyskanie z nich fragmentów nadających się do ponownego użycia.

Elektrośmieci zostały podzielone na 10 grup:

1. Wielkogabarytowe urządzenia AGD: lodówki, chłodziarki, zamrażarki, suszarki do ubrań, zmywarki, kuchenki elektryczne, piekarniki, grzejniki elektryczne, wentylatory i klimatyzatory.

2. Małogabarytowe urządzenia AGD: odkurzacze, żelazka, frytkownice, tostery, miksery, młynki do kawy, noże elektryczne, suszarki, depilatory, golarki, zegarki i wagi.

3. Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny: komputery, drukarki, laptopy, kopiarki, kalkulatory, faksy, terminale, telefony oraz komórki.

4. Sprzęt RTV: radioodbiorniki, telewizory, dyktafony, magnetofony, kamery, wideo, dvd, sprzęt hi-fi, wzmacniacze i instrumenty muzyczne.

5. Sprzęt oświetleniowy: świetlówki, żarówki energooszczędne, lampy wyładowcze oraz żyrandole.

6. Narzędzia elektryczne i elektroniczne: wiertarki, piły, maszyny do szycia, narzędzia do obróbki drewna i metalu, narzędzia do nitowania, skręcania, spawania, lutowania, rozpylania oraz kosiarki.

7. Zabawki, sprzęt relaksacyjny i sportowy: kolejki elektryczne, tory wyścigowe, gry wideo, kieszonkowe gierki, komputerowo sterowane urządzenia do ćwiczeń sportowych, automaty na żetony.

8. Przyrządy medyczne: sprzęt do dializoterapii, radioterapii, badań kardiologicznych, wentylacji płuc, zamrażarki laboratoryjne i inne elektryczne urządzenia medyczne.

9. Przyrządy do kontroli: czujniki dymu, regulatory ciepła, termostaty, urządzenia pomiarowe i panele kontrolne.

10. Automaty do wydawania napojów, słodyczy oraz bankomaty.

Szczególne traktowanie takich urządzeń jest spowodowane tym, że znajdują się w nich substancje zatruwające środowisko. Stanowią one zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Do najbardziej szkodliwych należą: rtęć, związki bromu, kadm, PCB, R-12 oraz azbest. Rtęć zawarta jest w niektórych świetlówkach, powoduje zaburzenia wzroku, słuchu, mowy, koordynacji ruchów, żucia i połykania. Związki bromu zawarte są w komputerach, wywołują schorzenia układu rozrodczego oraz problemy neurologiczne. Kadm zawarty w bateriach urządzeń elektrycznych, powoduje zaburzenie czynności nerek, chorobę nadciśnieniową, wywołuje zmiany nowotworowe, zaburza metabolizm wapnia oraz powoduje deformację szkieletu i zaburza funkcje rozrodcze. PCB pełni funkcje chłodzeniowe, smarujące i izolujące w urządzeniach, przenika do tkanki tłuszczowej ludzi i zwierząt, powoduje uszkodzenia wątroby, anomalie reprodukcyjne, osłabienie odporności, zaburzenia neurologiczne i hormonalne oraz opóźnienia w rozwoju niemowląt. R-12, czyli znany nam freon występujący w klimatyzatorach i lodówkach, pełniący funkcje chłodzące, uszkadza warstwę ozonową ziemi. Azbest używany jest w urządzeniach elektrycznych, i elektronicznych wywołuje pylicę azbestową, raka płuc, nowotwór międzybłoniaka opłucnej.

Niegdyś elektrośmieci trafiały na wysypiska lub do lasów. Dziś, gdy znamy ich szkodliwość, mamy obowiązek oddania ich w odpowiednie miejsca, nie tylko by chronić środowisko, ale przede wszystkim nasze zdrowie. W wielu miejscach w naszym kraju są punkty przyjmowania elektrośmieci. Ich rejestr można znaleźć na stronie:

http://rzseie.gios.gov.pl/

Jest on prowadzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Co istotne, znajduje się w nim dokładny adres oraz są wyszczególnione rodzaje odpadów przyjmowanych w punkcie.

Do niebezpiecznych odpadów zalicza się nie tylko elektrośmieci, należą do nich również opakowania po farbach wodnych i olejach, po rozpuszczalnikach, po przepracowanych olejach, opakowania po środkach ochrony roślin i nawozach oraz przeterminowane leki, zużyte i przeterminowane opatrunki oraz opakowania po tych środkach. Od początku roku po Lublinie krążą pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, ich lokalizację i termin ustawienia można znaleźć na stronie internetowej: *http://www.lfosn.org.pl* w artykule „Zielona skrzynka WOŚ UM Lublin". Znajduje się tam również wykaz 77 aptek z terenu Lublina przyjmujących przeterminowane leki.

KATARZYNA NIEDŹWIECKA

Więcej informacji na stronie
http://elektrosmieci.pl/